SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Marszałek Senatu
BPS.DPS.030.21.2022

Druk nr 2931
Warszawa, 12 stycznia 2023 r.

Szanowna Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

mam zaszczyt przekazać Pani Marszałek podjętą przez Senat na 56. posiedzeniu w dniu 12 stycznia 2023 r. uchwałę w sprawie ustawy

- o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw.

Przyjęcie poprawek Senatu może spowodować konieczność zmiany oznaczeń jednostek systematyzacyjnych, redakcyjnych lub ich fragmentów, w celu zachowania ciągłości numeracji albo ciągłości alfabetycznej, oraz w konsekwencji konieczność odpowiedniej korekty odesłań.

Z poważaniem

(-) Tomasz Grodzki

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

UCHWAŁA

SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 12 stycznia 2023 r.

w sprawie ustawy o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 14 grudnia 2022 r. ustawy o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

1) w art. 1 w pkt 2:

a) lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) w ust. 4:

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) informację o dacie:

a) przekroczenia granicy Rzeczypospolitej Polskiej w kierunku wjazdowym,

b) przekroczenia granicy Rzeczypospolitej Polskiej w kierunku wyjazdowym,

c) złożenia wniosku, o którym mowa w art. 4 ust. 1;”,

– po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) informacje o dacie i miejscu przekroczenia granicy zewnętrznej, w rozumieniu art. 2 pkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen) (Dz. Urz. UE L 77 z 23.03.2016, str. 1, z późn. zm.), niebędącej granicą Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli wjazd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie nastąpił bezpośrednio z terytorium Ukrainy;”;”,

b) skreśla się lit. c;

2) w art. 1 w pkt 3 w lit. a, w ust. 2:

a) w zdaniu pierwszym i drugim wyrazy „organu gminy" zastępuje się wyrazami „organu wykonawczego gminy",

b) w zdaniu trzecim wyrazy „organu gminy, organ gminy" zastępuje się wyrazami „organu wykonawczego gminy, organ ten";

3) w art. 1 w pkt 8 w lit. b, w ust. 17e wyrazy „obniża wartość pomocy" zastępuje się wyrazami „obniża wysokość pomocy";

4) w art. 1:

a) w pkt 9 lit. e otrzymuje brzmienie:

„e) po ust. 9 dodaje się ust. 9a w brzmieniu:

„9a. Środki Funduszu mogą być przeznaczone na zwrot wydatków lub kosztów, o których mowa w ust. 6 pkt 4 i 6, ust. 6a, 6d–6f i 8, poniesionych na realizację zadań, na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy od dnia 1 stycznia 2023 r.",",

b) po pkt 9 dodaje się pkt 9a w brzmieniu:

„9a) w art. 14a po wyrazach „art. 14 ust. 9" dodaje się wyrazy „i 9a";";

5) w art. 1 w pkt 9 po lit. f dodaje się lit. … w brzmieniu:

„…) ust. 16 otrzymuje brzmienie:

„16. Jednostki sektora finansów publicznych, w tym również jednostki podległe i nadzorowane przez te jednostki, realizujące zadania Funduszu, w terminie 15 dni od dnia upływu każdego kwartału danego roku, informują dysponenta części budżetowej, od którego otrzymały środki z Funduszu, lub Prezesa Rady Ministrów, w przypadku gdy środki otrzymały od niego, o wysokości niewykorzystanych środków pochodzących z Funduszu oraz o wysokości niewykorzystanych odsetek, o których mowa w ust. 4c, według stanu na koniec każdego kwartału.",";

6) w art. 1 w pkt 9 w lit. g, w ust. 16a wyrazy „niewykorzystanych odsetkach" zastępuje

się wyrazami „o wysokości niewykorzystanych odsetek”;

7) w art. 1 w pkt 10, w ust. 1b po wyrazach „pobyt czasowy” dodaje się wyrazy „i pracę”;

8) w art. 1 w pkt 13 w lit. c, w ust. 21 wyraz „3bd” zastępuje się wyrazem „3be”;

9) w art. 1 w pkt 20:

a) lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Jeżeli ostatni dzień okresu pobytu obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy krajowej przypada w okresie od dnia 24 lutego 2022 r., okres pobytu na podstawie tej wizy oraz okres ważności tej wizy ulegają przedłużeniu z mocy prawa do dnia 24 sierpnia 2023 r. W takim przypadku, w dokumencie podróży obywatela Ukrainy nie umieszcza się nowej naklejki wizowej. Wiza krajowa w okresie przedłużenia okresu pobytu oraz okresu ważności nie uprawnia do przekraczania granicy.”,”,

b) po lit. a dodaje się lit. aa i ab w brzmieniu:

„aa) w ust. 4 wyrazy „Przepisów ust. 2 i 3” zastępuje się wyrazami „Przepisu ust. 3a zdanie drugie i trzecie”,

ab) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Jeżeli ostatni dzień okresu ważności zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego obywatelowi Ukrainy przypada w okresie od dnia 24 lutego 2022 r., okres ważności tego zezwolenia ulega przedłużeniu z mocy prawa do dnia 24 sierpnia 2023 r.”,”,

c) po lit. c dodaje się lit. ca w brzmieniu:

„ca) po ust. 12 dodaje się ust. 12a w brzmieniu:

„12a. W okresie do dnia 24 sierpnia 2023 r. w postępowaniach w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej nie stosuje się art. 142 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia

12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, jeżeli o udzielenie tego zezwolenia ubiega się obywatel Ukrainy, który wykonuje działalność gospodarczą na podstawie wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.”,”;

10) w art. 1:

a) w pkt 20 w lit. e:

– w poleceniu nowelizacyjnym wyrazy „ust. 14–24” zastępuje się wyrazami „ust. 14–19”,

– ust. 15 otrzymuje brzmienie:

„15. Odciski palców pobrane w przypadku, o którym mowa w art. 4 ust. 8, umieszcza się w karcie pobytu wydanej obywatelowi Ukrainy, w związku z wydaniem mu jednego z zezwoleń na pobyt czasowy, o którym mowa w ust. 13.”,

– skreśla się ust. 20–24;

b) po pkt 20 dodaje się pkt 20a w brzmieniu:

„20a) po art. 42 dodaje się art. 42a i 42b w brzmieniu:

„Art. 42a. 1. W przypadku gdy obywatel Ukrainy nie spełnia wymogów udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na deklarowany cel pobytu lub okoliczności, które są podstawą ubiegania się o to zezwolenie, nie uzasadniają jego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres dłuższy niż 3 miesiące, lub wobec obywatela Ukrainy zachodzą okoliczności uzasadniające odmowę udzielenia mu zezwolenia na pobyt czasowy inne niż określone w art. 100 ust. 1 pkt 2–5 lub art. 165 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, w okresie do dnia 24 sierpnia 2023 r. udziela mu się zezwolenia na pobyt czasowy na okres 1 roku, licząc od dnia wydania decyzji.

2. Do określenia okresu, na jaki udziela się zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, stosuje się art. 57 § 3a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do obywatela Ukrainy, do którego ma zastosowanie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 91).

4. Opłata skarbowa uiszczona przez obywatela Ukrainy w wysokości odpowiadającej stawce opłaty skarbowej właściwej dla podstawy udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na deklarowany cel pobytu nie podlega zwrotowi, jeżeli zezwolenia udzielono w przypadku, o którym mowa w ust. 1.

5. Zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w przypadku, o którym mowa w ust. 1, cofa się, gdy:

1) obowiązuje wpis danych obywatela Ukrainy do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany, lub

2) wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub zobowiązania wynikające z postanowień ratyfikowanych umów międzynarodowych obowiązujących Rzeczpospolitą Polską.

Art. 42b. W okresie do dnia 24 sierpnia 2023 r. w przypadkach, o których mowa w art. 302 ust. 1 pkt 1–8 i 10–16 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, można nie wszczynać postępowania w sprawie zobowiązania cudzoziemca do powrotu wobec obywatela Ukrainy, a wszczęte postępowanie w tej sprawie umorzyć, jeżeli przemawia za tym ważny interes tego obywatela.”;”;

11) w art. 1:

a) w pkt 21:

– w lit. b w poleceniu nowelizacyjnym wyrazy „ust. 4–8” zastępuje się wyrazami „4–7”,

– skreśla się ust. 8,

b) pkt 22 otrzymuje brzmienie:

„22) uchyla się art. 50a;”;

12) w art. 1 w pkt 21 w lit. b, w ust. 5 wyrazy „15 stycznia 2023 r.” zastępuje się wyrazami „1 marca 2023 r.”;

13) w art. 1 w pkt 23, w art. 50b skreśla się ust. 1;

14) w art. 1 w pkt 23, w art. 50c:

a) użyte w ust. 2, 4 i 5 w różnym przypadku wyrazy „rok budżetowy" zastępuje się wyrazami „2023 r.",

b) użyte w ust. 4 dziewięciokrotnie oraz w ust. 5 dziewięciokrotnie wyrazy „roku bazowym" zastępuje się wyrazami „2022 r.",

c) w ust. 4 i 5:

– wyrazy „30 września roku poprzedzającego rok bazowy" zastępuje się wyrazami „30 września 2021 r.",

– wyrazy „roku bazowego" zastępuje się wyrazami „2022 r.";

15) w art. 1 w pkt 29:

a) lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców, w porozumieniu z Komendantem Głównym Straży Granicznej, włączy dane przetwarzane w rejestrze, o którym mowa w art. 3 ust. 3, do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców, o którym mowa w art. 449 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 88, w terminie do dnia 1 stycznia 2024 r. w zakresie, w jakim te dane nie zostały włączone do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców w terminie do dnia 1 stycznia 2023 r.",",

b) lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do czasu włączenia danych, o których mowa w ust. 1a, do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców Komendant Główny Straży Granicznej udostępnia sądom i prokuratorom dane na pisemny wniosek bezzwłocznie.";";

16) w art. 1 pkt 30 otrzymuje brzmienie:

„30) po art. 100c dodaje się art. 100d w brzmieniu:

„Art. 100d. 1. W okresie do dnia 24 sierpnia 2023 r. bieg terminów na załatwienie spraw dotyczących:

1) udzielenia cudzoziemcowi:
   a) zezwolenia na pobyt czasowy,
   b) zezwolenia na pobyt stały,
   c) zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej,
2) zmiany:
   a) zezwolenia na pobyt czasowy i pracę,
   b) zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji,
3) cofnięcia cudzoziemcowi:
   a) zezwolenia na pobyt czasowy,
   b) zezwolenia na pobyt stały,
   c) zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej

– w postępowaniach prowadzonych przez wojewodę nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na ten okres.

2. Czynności dokonane w okresie, o którym mowa w ust. 1, w postępowaniach w sprawach, o których mowa w ust. 1, są skuteczne.

3. W okresie, o którym mowa w ust. 1:

1) przepisów o bezczynności organu oraz o obowiązku organu prowadzącego postępowanie w sprawach, o których mowa w ust. 1, do powiadamiania strony lub uczestnika postępowania o niezałatwieniu sprawy w terminie nie stosuje się;
2) organowi prowadzącemu postępowanie w sprawach, o których mowa w ust. 1, nie wymierza się grzywny ani nie zasądza się od niego sum pieniężnych na rzecz skarżących za niewydanie rozstrzygnięć w terminach określonych przepisami prawa.

4. Zaprzestanie czynności przez organ prowadzący postępowanie w sprawach, o których mowa w ust. 1, lub ich dokonywanie z opóźnieniem,

w okresie, o którym mowa w ust. 1, nie może być podstawą wywodzenia środków prawnych dotyczących bezczynności, przewlekłości lub naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy bez zbędnej zwłoki.”;”;

17) art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Art. 7. W ustawie z dnia 29 listopada 2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 1666) po art. 46d dodaje się art. 46e–46h w brzmieniu:

„Art. 46e. Od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. stosuje się przepisy art. 46f–46h do:

1) wywozu i tranzytu na terytorium Ukrainy sprzętu opancerzonego lub ochronnego, konstrukcji oraz ich elementów składowych, oznaczonych kategorią LU13 w przepisach wydanych na podstawie art. 6a ust. 3;
2) nabycia w celu wywozu na terytorium Ukrainy kamizelek kuloodpornych, hełmów wojskowych i policyjnych, ochraniaczy twarzy, kończyn i innych części ciała nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym.

Art. 46f. Wywóz i tranzyt, o których mowa w art. 46e pkt 1, lub nabycie, o którym mowa w art. 46e pkt 2, mogą być dokonane po uzyskaniu oświadczenia końcowego użytkownika potwierdzonego przez przedstawicielstwo dyplomatyczne Ukrainy w Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 46g. Przed dokonaniem wywozu lub tranzytu podmiot, o którym mowa w art. 3 pkt 8a, jest obowiązany zgłosić ministrowi właściwemu do spraw gospodarki, w formie pisemnej lub w postaci elektronicznej, zamiar dokonania wywozu lub tranzytu na terytorium Ukrainy:

1) sprzętu opancerzonego lub ochronnego, konstrukcji oraz ich elementów składowych, o których mowa w art. 46e pkt 1, lub
2) kamizelek kuloodpornych, hełmów wojskowych i policyjnych, ochraniaczy twarzy, kończyn i innych części ciała, o których mowa w art.

46e pkt 2.

Art. 46h. Dokonując zgłoszenia, o którym mowa w art. 46g, podmiot, o którym mowa w art. 3 pkt 8a, wskazuje:

1) oznaczenie podmiotu zgłaszającego, adres siedziby albo adres miejsca zamieszkania;
2) określenie produktu i jego ilości;
3) oznaczenie końcowego użytkownika.”.”;

18) w art. 11, w art. 53a w ust. 1 po wyrazie „kontrolą” dodaje się wyrazy „spełniania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego”;

19) w art. 19, ust. 4d otrzymuje brzmienie:

„4d. W razie uchybienia terminu, o którym mowa w ust. 4, termin ten może zostać przywrócony, z urzędu lub na uzasadnioną prośbę wnioskodawcy, niezależnie od tego, czy uchybienie terminu nastąpiło z jego winy, gdy przemawiają za tym szczególnie istotne względy bezpieczeństwa państwa i wniosek został uzupełniony zgodnie z wezwaniem.”;

20) w art. 19, w ust. 4g wyrazy „terminu, o którym mowa w ust. 4” zastępuje się wyrazami „terminów, o których mowa w ust. 4 i 4b”;

21) w art. 20:

a) w pkt 1 w lit. e, w ust. 7 wyrazy „31 stycznia 2023 r.” zastępuje się wyrazami „15 marca 2023 r.”,

b) w pkt 2:

– w lit. b wyrazy „31 stycznia 2023 r.” zastępuje się wyrazami „15 marca 2023 r.”,

– w lit. c, w ust. 5 wyrazy „31 stycznia 2023 r.” zastępuje się wyrazami „15 marca 2023 r.”;

22) w art. 20 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) po art. 14 dodaje się art. 14a w brzmieniu:

„Art. 14a. W okresie od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. przepisu art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1212, z późn. zm.) nie stosuje się do osób posiadających prawo jazdy wydane przez właściwe organy administracji Ukrainy. W tym okresie do osób tych stosuje się odpowiednio przepis art. 5 ust. 6 tej ustawy.

2. W okresie, o którym mowa w ust. 1, za ważne uznaje się także prawa jazdy wydane przez właściwe organy administracji Ukrainy, których termin ważności upłynął.”.”;

23) w art. 23 wyrazy „przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy korzystał” zastępuje się wyrazami „w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy korzysta”;

24) dodaje się art. 23a w brzmieniu:

„Art. 23a. Rozliczenie zwrotu wydatków lub kosztów, o których mowa w art. 14 ust. 6 pkt 4 i 6, ust. 6a, 6d–6f i 8 ustawy zmienianej w art. 1, poniesionych na realizację zadań, na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy do dnia 31 grudnia 2022 r., na podstawie wniosków złożonych od dnia 1 stycznia 2023 r. następuje w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.”;

25) dodaje się art. 26a w brzmieniu:

„Art. 26a. 1. W terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy minister właściwy do spraw informatyzacji udostępni odciski palców, o których mowa w art. 4 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 1, podmiotowi personalizującemu karty pobytu, w celu przygotowania tych odcisków palców do umieszczenia w kartach pobytu.

2. Podmiot personalizujący karty pobytu, niezwłocznie po przygotowaniu odcisków palców otrzymanych na podstawie ust. 1 do umieszczenia w kartach pobytu, zwraca je ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji.”;

26) w art. 32 wyrazy „Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej” zastępuje się wyrazami „Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski””;

27) w art. 33 wyrazy „Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej" zastępuje się wyrazami „Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski"";

28) w art. 34 w pkt 1 w lit. c:

a) w tiret pierwszym wyrazy „1 marca 2023 r." zastępuje się wyrazami „1 kwietnia 2023 r.",

b) w tiret drugim wyrazy „1 maja 2023 r." zastępuje się wyrazami „1 czerwca 2023 r.";

29) w art. 34 w pkt 1 w lit. f skreśla się wyrazy „w zakresie dodawanych ust. 14–19";

30) w art. 34:

a) w pkt 1:

– lit. e otrzymuje brzmienie:

„e) pkt 9 lit. e, pkt 9a, pkt 20 lit. a–ab i ca, pkt 29 lit. a i c oraz pkt 30, które wchodzą w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą od dnia 1 stycznia 2023 r.,",

– skreśla się lit. g,

b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) art. 4, art. 5, art. 7 oraz art. 20 pkt 4, które wchodzą w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą od dnia 1 stycznia 2023 r.;".

MARSZAŁEK SENATU

Tomasz GRODZKI

U Z A S A D N I E N I E

Na posiedzeniu w dniu 12 stycznia 2023 r. Senat rozpatrzył ustawę o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw i proponuje wprowadzenie do niej 30 poprawek.

Konsekwencją nieukończenia procesu legislacyjnego uwieńczonego wejściem w życie niniejszej ustawy przed dniem 31 grudnia 2022 r., jest konieczność dokonania w ustawie licznych zmian zmierzających do zachowania uprawnień, które przysługiwały obywatelom Ukrainy do 31 grudnia 2022 r na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (dalej: „ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy"), przedłużenia terminów wykonania niezrealizowanych obowiązków, które upłynęły z końcem ubiegłego roku, oraz przedłużenia okresu tymczasowego zawieszenia skutków prawnych przewidzianych przepisami prawa. W art. 1, pkt 9 lit. e, pkt 20 lit. a, pkt 29 i 30 (zmiany w art. 14 ust. 9, art. 42 ust. 1, 5 i 12, art. 97 ust. 1 i art. 100c ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy) i art. 7 (zmiana w art. 46a ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa) oraz art. 20 pkt 4 (zmiana w art. 14 ustawy z dnia 23 marca 2022 r. o szczególnych regulacjach w zakresie transportu i gospodarki morskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy) – projektodawca zdecydował się na zmianę przepisów o charakterze czasowym, które obowiązywały **do dnia 31 grudnia 2022 r.** Wymienione przepisy powinny być znowelizowane (tj. zmiany powinny wejść w życie) przed ta datą. W związku z niedochowaniem terminu wszystkie wymienione zmiany obarczone zostały tą samą wadą legislacyjną – nowelizują przepisy, które nie obowiązują. Istotą nowelizacji jest dokonanie zmiany normy prawnej, jednakże przepis poddany nowelizacji musi zawierać normę, która obowiązuje w chwili dokonywania jego zmiany, innymi słowy zmieniać można tylko przepisy obowiązujące w dniu wejścia w życie przepisu zmieniającego (§ 85 i nast. ZTP). Nadawanie nowej treści przepisowi, który wcześniej utracił moc, jest niedopuszczalne. W takiej sytuacji należy dodać nowy przepis, a nie zmieniać przepis nieobowiązujący. Mając na względzie powyższą argumentację Senat zdecydował o przyjęciu **poprawek nr 4, 9, 15, 16, 17, 22, 24 i 30**, które dodają stosowne przepisy przewidując ich wejście w życie z mocą wsteczną od dnia 1 stycznia 2023 r..

Mając na względzie etap procedury legislacyjnej, na którym znajduje się ustawa (konieczność ustosunkowania się do poprawek senackich przez Sejm oraz konstytucyjnie gwarantowany 21-dniowy termin na podpisanie ustawy przez Prezydenta RP), Izba uznała za konieczne przesunięcie ustawowych terminów przewidzianych na:

– przekazanie przez jednostki samorządu terytorialnego informacji o wysokości niewykorzystanych do 31 grudnia 2022 r. środków pochodzących z Funduszu Pomocy; (zgodnie ze zmianą do ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy obowiązek ten należy zrealizować do 15 stycznia 2023 r. - art. 50 ust. 5);

– złożenie stosownych wniosków o uzyskanie finansowania z Funduszu Pomocy przez odpowiednio przewoźnika kolejowego, wojewódzkiego organizatora publicznego transportu zbiorowego i operatora międzynarodowych i międzywojewódzkich przewozów pasażerskich w transporcie kolejowym w celu (zgodnie ze zmianą do ustawy z dnia 23 marca 2022 r. o szczególnych regulacjach w zakresie transportu i gospodarki morskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy termin ten zakreślono na 31 stycznia 2023 r. - zmieniony art. 6 ust. 7 oraz art. 8 ust. 3 i 5).

Temu celowi służą **poprawki nr 12 i 21.**

W odniesieniu do przepisów regulujących zasady finansowania zadań oświatowych, Izba uznała za zasadne przyjęcie:

– **Poprawki nr 11** – umożliwiającej uzyskiwanie dotacji, na uczniów będących obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny, zarówno w publicznych jak i niepublicznych niesamorządowych szkołach podstawowych dla dorosłych, liceach ogólnokształcących dla dorosłych, branżowych szkoły II stopnia oraz szkołach policealnych. Zdaniem Izby, rozwiązania ustawowe, które wyłączają z dofinansowania w tych szkołach obywateli Ukrainy przy jednoczesnym zapewnieniu finansowania nauczania w tych szkołach innym cudzoziemcom powoduje, że nie są oni równouprawnieni w korzystaniu z systemu wsparcia państwa polskiego w zakresie możliwości wyboru edukacji.

– **Poprawki nr 13** – mającej na celu usunięcie przepisu umożliwiającego dofinansowanie ze środków Funduszu Pomocy zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych przeznaczonych dla uczniów będących

obywatelami Ukrainy, jeżeli wykorzystany został limit wydatków przewidziany na rok 2022, ze względu na brak możliwości realizacji tego przepisu w roku 2023.

– **Poprawki nr 14** – służącej doprecyzowaniu regulacji określającej sposób obliczania wskaźnika zwiększającego na rok 2023, w zakresie pojęć „rok bazowy", „rok budżetowy", „rok poprzedzający rok bazowy".

Senat przyjął także szereg poprawek doprecyzowujących lub porządkujących rozwiązania ustawowe.

Poprawki nr 5 i 6 zmierzają do objęcia jednostek sektora finansów publicznych regulacją dotyczącą obowiązku sprawozdawczego w zakresie wykazania wysokości niewykorzystanych odsetek od środków Funduszu Pomocy, analogicznie do obowiązku nałożonego na jednostki samorządu terytorialnego oraz dokonują korekty redakcji przepisu.

Poprawki nr 10 i 29 ma na celu uporządkowanie przepisu art. 42 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w zakresie dodawanych ust. 14–24 poprzez wydzielenie części ustępów w nowe artykuły (art. 42a i art. 42b). Zabieg ten pozwoli na dostatecznie wyraźne oddzielenie materii dotyczącej zezwoleń na pobyt czasowy i pracę, zezwoleń na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji oraz zezwoleń na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej, wydawanych obywatelom Ukrainy na podstawie ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, od „szczególnych" zezwoleń na pobyt czasowy wydawanych obywatelom Ukrainy na rok w oparciu o regulację zawartą w art. 42 ust. 20–23. Wydzielono także w odrębny artykuł przepis stanowiący podstawę prawną do niewydawania decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca (tutaj obywatela Ukrainy) do powrotu. Zmiany te doprecyzowują także przepis dotyczący umieszczania odcisków palców obywatela Ukrainy na karcie pobytu.

W nawiązaniu do ostatniej zmiany przyjęto także **poprawkę nr 25**, która stwarza podstawę prawną do przekazania przez ministra właściwego do spraw informatyzacji podmiotowi personalizującemu karty pobytu odcisków palców obywateli Ukrainy w celu umieszczenia ich na tych kartach.

Poprawki nr 19 i 20 dotyczą zmian wprowadzanych do ustawy o z dnia 2 grudnia 2021 r. o szczególnych zasadach wynagradzania osób realizujących zadania z zakresu cyberbezpieczeństwa. Mają one na celu doprecyzowanie przesłanki uzasadniającej

wystąpienie z wnioskiem o przywrócenie terminu do uzupełnienia braków formalnych wniosku o wsparcie ze środków Funduszu Cyberbezpieczeństwa w oparciu o dodawany art. 3 ust. 4d tej ustawy, a także ujednolicają sposób obliczania terminu na uzupełnienie wniosku oraz terminu na wniesienie prośby o przewrócenie terminu do uzupełnienia wniosku poprzez odesłanie w obu przypadkach do art. 57 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Zdaniem Izby doprecyzowania wymaga także przepis przejściowy (art. 23) w zakresie, w jakim określa przesłanki pozbawienia obywatela Ukrainy uprawnień wynikających z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy. Literalna wykładnia tego przepisu sugeruje, iż możliwe jest wyłączenie stosowania ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy wobec osób, które kiedykolwiek korzystały z ochrony czasowej na terytorium innego niż Polska państwa członkowskiego UE, nawet jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy z tej ochrony nie korzystają (**poprawka nr 23**).

Poprawki nr 26 i 27 zmierzają do wskazania Dziennika Urzędowego „Monitor Polski" zamiast Dziennika Ustaw RP jako miejsca publikacji komunikatu określającego dzień wdrożenia rozwiązań technicznych umożliwiających stosowanie określonych przepisów ustawy pomocy obywatelom Ukrainy. Przyjmując te poprawki wzięto pod uwagę, iż ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych nie daje możliwości publikowania komunikatów w Dzienniku Ustaw – zgodnie z art. 9 przywołanej ustawy w Dzienniku Ustaw podaje się do wiadomości wyłącznie dokumenty urzędowe w nim wymienione. Jednocześnie, art. 10 ust. 4 powołanej ustawy, który stanowi, że „[w] *Monitorze Polskim ogłasza się również inne akty prawne, a także ogłoszenia, obwieszczenia i komunikaty organów, instytucji i osób, jeżeli odrębne ustawy tak stanowią*", stanowi uzasadnienie dla stwierdzenia, iż właściwym miejscem do publikacji komunikatu, o którym mowa w art. 32 i 33 przez ministra właściwego do spraw informatyzacji byłby Monitor Polski.

Uznając, iż konieczne jest dłuższa vacatio legis na wejście w życie zmian zobowiązujących obywateli Ukrainy do partycypowania w kosztach zakwaterowania i całodziennego wyżywienia Izba zdecydowała o przyjęciu poprawki przesuwającej o miesiąc terminy wejścia w życie tych przepisów (**poprawka nr 28**).

Ponadto w wyniku dokonanej oceny ustawy pod względem techniczno-legislacyjnym Izba uznała za zasadne uchwalenie:

Poprawki nr 1– zapewniającej poprawność legislacyjną przepisu nowelizującego.

Poprawki nr 2 – doprecyzowującej przepis w zakresie wskazania właściwego organu gminy.

Poprawki nr 3 – mającej charakter redakcyjny.

Poprawek nr 7 i 18 – uściślających przepisy.

Poprawki nr 8 – korygującej odesłanie w obrębie przepisu wskazującego zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.